

Македонија создала толку големи умови, гении, кои го создавале научниот свет, кои науката не ја чувале и не ја таеле само за себе, а еден од тие најголеми, ако не и единствен, бил токму Аристотел.

ВЕЧНА МУ СЛАВА НА ГОЛЕМИОТ МАКЕДОНСКИ ФИЛОЗОФ АРИСТОТЕЛ И НА СИТЕ МАКЕДОНСКИ ФИЛОЗОФИ, УМЕТНИЦИ И НАУЧНИЦИ КОИ СЕ ВГРАДИЈА ВО ТЕМЕЛИТЕ НА МАКЕДОНИЈА

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

МАКЕДОНЕЦОТ А НАУКАТА ГО О

Вистинските Македонци, достоините почитувачи на античката македонска историја, повторно се собраа во градот под Марковите кули, во центарот на древната Пелагонија, овој пат да го овековечат ликот и делото на големиот македонски учител, таткото на сите науки, учителот на македонскиот војсководец Александар III Македонски, Македонецот Аристотел. Како што во минатото Прилеп беше еден од најреволуционерните градови, така и по осамостојувањето, веќе извесен период, ја буди, за жал, заспаната македонска совест, за она што е наше, македонско, а што сакаат да ни го при својат соседите. Ако Александар III Македонски го обединуваше светот со воената стратегија, Аристотел тоа го правеше преку науката. Поради тоа, заслужено е местото кое треба да си го заземе, не само во македонската историја, туку и во градот Прилеп, до споменикот на неговиот ученик, Александар, и до Ченто, првиот претседател на Президиумот на АСНОМ.

И во оваа прилика хотелот "Сонце" ги собра негувачите на македонската антика, кои го осветлија името на Аристотел, под зраците на шеснаесеткракото македонско сонце, заштитниот знак на хотелот кој е сопственост на Ѓорѓија-Џорџ Атанасоски, македонски бизнисмен и човек кој културно и духовно ги обединува Македонците, независно каде и да се.

Вечна му слава на големиот македонски филозоф Аристотел, но и на сите македонски филозофи, уметници, и научници кои се вградија во темелите на македонската држава.

ДА ГИ ОТФРЛИМЕ СТЕРЕОТИПИТЕ

"Вечна му слава на Аристотел, чие име и дело нè собра овде во древниот Прилеп, воскреснувајќи ги сите починати, знајни и незнајни за Македонија, од најстарата до најновата историја на Македонија и на Македонците. Иако нив ги нема меѓу нас, длабоко сум убеден дека сите тие нè куражат да си подадеме рака и како матица да ги прегрнеме сите околу нас затоа што се од нашиот род и пород, од Македонија, макар што тоа денес околу нас се вика Албанија, Србија, Бугарија или Грција, поради туѓи интереси на овие простори, за сопствени сфери на влијание. Никога, никаде и од било што не плашете се, секогаш и секаде бидете горди Македонци, затоа што Македонија е блиска земја со апостолско приемство. Редно е историјата на Македонија да ја пишуваат Македонци на македонски јазик, за да ја сфатиме таква каква што била и затоа што народ без минато нема своја иднина. Вечноста на Македонија ќе ја потврдуваме сè повеќе, отфрлајќи ги стереотипите и сервилноста на некои квази научни кругови, па и тука во Македонија, од позиција на

власт историјата да не се рedefинира. Повеќе да не веруваме во хелинизмот, бидејќи основата на сите балкански демоси, како современи политички нации, независно од разликите во читањето на историјата од аспект на современата геополитика и независно од разликите меѓу современите литературни јазици како производ на современите политички нации, е Македонија врз која никој не може да полага ексклузивитет и затоа велите името, културата и историјата на Македонија и на Македонците не се ексклузивно право, туку дел од културно-историскиот идентитет на сите балкански демоси, како современи политички нации. Аристотел не бил Грк, ниту грчки ученик и воспитаник, сите сме делови на една иста целина, сите припаѓаме на една иста империја, длабоко во себе носиме гени на империјално наследство на македонската цивилизација и затоа бидете горди Македонци", истакна Тодор Петров, претседател на СМК.

Милан Јовчески, претседател на канцеларијата за врски на СМК за Прилеп, ја прочита Резолуцијата за спомен-обележје на Аристотел во овој град. Всушност, со оваа научна академија канцеларијата на СМК за Прилеп ја прослави седумгодишнина од постоењето (23.11.1999).

ЗА АРИСТОТЕЛ, НАЈУМНИОТ, НАЈУЧЕНИОТ

ГОЛЕМИ УМОВИ

Македонија создала толку големи умови, гении, кои го создавале научниот свет, кои науката не ја чувале и не ја таеле само за себе, а еден од тие најголеми, ако не и единствен бил токму Аристотел. Но, многумина се служат со плагијати дека е вистина оти нашето било нивно.

"Сите новосоздадени околу нас имаат секако право да ги присвојуваат нашите и да им подигнуваат споменици, но им подигнуваат само на најголемите. Не мислите дека тие почнуваат со некакви непознати имиња? Зошто на Александар споменик, зошто на Аристотел, зошто на сите други Македонци... затоа што им треба само македонската големина, не им требаат некакви мали кралеви кои почнале да ја градат Македонија за да биде голема. Бараат само големината да биде нивна, а ние никогаш не сме им рекле иако веќе толку децении имаме Академија. Немаше ли толку умни глави да им речат - простете не дозволуваме да

не крадете, а сите не крадат...!" потенцира професорот Петар Башески.

Долго време за Аристотел не учеа дека е туѓ филозоф, а во образовниот систем предолго е отсутен...

Вангел Божиновски, дипломиран инженер архитект вели:

"Мноштво мои пријатели беа заинтересирани како е можно да зборувам за македонско потекло на Аристотел, кога неговото име нема никаква врска, ниту се повторува меѓу личните имиња во денешна Македонија. Во такви случаи се повикувам на покојниот Симе Пандовски, кој од Канада донесе цела библиотека, книги-странски извори за Македонија, кои како Марко Цепенков во XIX век ги пласираше во македонскиот XX век, откривајќи ни ја вистината за Македонија. Два пати во неговите дела, посветени на историјата на Македонија, тој се повикува на книгата 'Децата на мајковината' 'The childrens of Mu' каде што се опишува буквата 'A' како ознака за научна грамотност во антиката и како прва буква пред личното

гласка на неверојатноста со фактичката состојба на денешниот македонски образован систем), денешна Македонија не умее да го препознае и примени. Имено, Аристотел создава систем кој одговара на прашањето: Каков треба да бидам? а не на прашањето по кое е устроен нашиот образован систем кое гласи: Што треба да правам? Убеден сум дека само примената на ова Аристотелово прашање ќе донесе видни резултати и во висок процент ќе ги надмине проблемите со кои се бори Министерството за образование. Сепак, она што е најважна порака, која според мене ја оставил Аристотел, е начинот според кој воспитувал. Тој не ги терал своите ученици да повторуваат готови факти, туку им дозволил низ долги прашетки и заемно дружење да ја препознаат љубовта со која ја работи својата професија. Тоа е основата за да се произведе вистински одговорен професионален сигурен и храбар граѓанин на татковината и државата која за Аристотел има смисла и како територија доколку во неа луѓето се познаваат и имаат можност за полезен степен на среќавање. Да му возвратиме на човекот кој чека 2.390 години да ја прими почитта која му ја должи македонскиот народ".

РИСТОТЕЛ ПРЕКУ СВОИ СВЕТОТ

"АРИСТОТЕЛ Е МАКЕДОНЕЦ"

ТОА ШТО ГО СОЗДАЛ АРИСТОТЕЛ ПРЕТСТАВУВА ИДЕЈНА ПОДГОТОВКА НА СЕВКУПНОСТА НА МАКЕДОНСКАТА ДРЖАВА КОЈА ЈА ОСТВАРИЛ АЛЕКСАНДАР, СЕ ДО ДЕНЕШНИ ДНИ, ПОТЕНЦИРА АНГЕЛИНА МАРКУС И НАЈАВИ КНИГА ЗА АРИСТОТЕЛ

име на учениот кој ја заслужил таа научна титула (нешто слично како денес кога ставаме д-р пред некој кој ја заслужил таа титула). Ако се исфрли 'a' и 'el' од името на Аристотел се добива нашето лично име Ристо, што може да добие потврда и преку арапските преводи кои Аристотел го именуваат како Аристо. Овде е вистинското место за да им се заблагодариме на македонските интелектуалци, наши претходници кои и во потешки услови на наследен стереотип пласиран во постојниот систем за образование дека Аристотел е Грк имале храброст да го навестат и дипломатски потврдат неговото македонско потекло, како на пример, академик Михајло Петрушевски. Ако како врв на македонскиот цивилизациски придонес го сметаме создавањето на Александарската библиотека. Сепак, за нас, од највисок приоритет е потрагата по личната библиотека на Аристотел, која според податоците кои ги дал Плутарх, а и други, завршила кај римскиот диктатор Сула и најверојатно голем дел од неа се наоѓа во библиотеката во Ватикан. Кога станува збор за заслугите на Аристотел, пред сè, треба да се потцртаат неговите заслуги во врска со организирањето на првиот државен образован систем и дефинирањето на улогата на учителот. Аристотел создал систем на образование кој до денес е надминат иако (ова го кажувам со на-

Професорката Ангелина Маркус истакна: "Целиот негов живот го потврдува македонскиот начин на фамилијарно и царско воспитување, образование и творештво. Се посветува на филозофијата како појдовна точка и прави севкупност на поврзување на светот во целина. Затоа, како татко на науките ги класифицирал и ги систематизирал како севкупно научно човеково сознание. Сите школи, лицеуми, кои ги имаат формирано Македонците како Аристотелови школи, ги финансирале и се под заштита на македонските кралеви. Неколку стотини години подоцна библиотеките кои се изградени секаде низ светот го носат истиот тој македонски карактер со сите аристотелови дела или списи. Александрија е светска културна и образовна престолнина на Македонците, од каде што сите Римјани и сите Арапи ги црпеле Аристотеловите научни пронајдоци во сите области, религија, филозофија, медицина, градежништво, астрономија, природни науки (физика, биологија, психологија, математика), етика, естетика, политика.

Тоа што Аристотел го создал претставува идејна подготовка на севкупноста на македонската држава која ја остварил Александар, до денешни дни. Сè што е познато во антиката преземено е и во современиот научен свет, а за тоа е заслужен и најумниот, најобразованиот Македонец, како личност на сите времиња, Аристотел".